

Examentraining nieuwe stijl met Youtube-docent Frank Bosma

Docenten economie zijn er in alle soorten en maten: de bevoegde en onbevoegde docent, de bijlesdocent, de remedial teacher, de invaldocent om nog maar te zwijgen over de eerstegraads en tweedegraads docent. Sinds een aantal jaren is daar nog een type docent aan toegevoegd: de Youtube docent. Het Algemeen Dagblad schreef in de afgelopen examenperiode: "YouTube-docent rots in de branding voor eindexamenkandidaten" In het artikel staken eindexamenleerlingen de loftrampet over verschillende docenten die filmpjes op Youtube plaatsen, onder andere geschiedenis docent Joost van Oort en Menno voor wiskunde. Docenten die, volgens de scholieren die aan het woord kwamen, goed en helder uitleggen. Ook voor de vakken Algemene Economie en Management en Organisatie zijn er youtubende docenten actief.

Sjef van Hoof

TEO sprak voor het examennummer met Frank "Economie" Bosma. Bosma is drie dagen per week docent Algemene economie op SG Huiszemaat in Huizen. Daarnaast plaatst hij sinds 2012 filmpjes op Youtube waarin hij economische onderwerpen behandelt uit het HAVO/VWO programma. Het kanaal heeft inmiddels ruim 8700 volgers. Naast de clips, die openbaar toegankelijk zijn, biedt Bosma ook (betaalde) online examentraining aan.

De aanleiding om te beginnen met Youtube clips..

"Ik heb jaren in de ICT gewerkt en een eigen bedrijf gehad. Voor dat bedrijf gaf ik trainingen en ik gaf ook wel eens bijles. Toen ik stopte met mijn bedrijf zag ik een vacature op mijn oude middelbare school. Ik heb het twee maanden geprobeerd en kon gelijk blijven als zij-instromer. Toen ben ik de versnelde lerarenopleiding aan de HvA gaan doen. In de 'week van de leraar' zag ik een presentatie van geschiedenisdocent Jelmer Evers. Hij had het over filmpjes in de klas. Dat wil ik ook, bedacht ik. Ik heb toen een toetsbespreking op Youtube gezet. Daarna zei ik tegen mijn leerlingen: bekijk die en ga aan de slag. Tot mijn verbazing zag ik dat ze woensdagmiddag om half vier echt aan het werk gingen. Dit kan best wel eens werken, dacht ik. Toen ben ik meer video's gaan maken. Ik had al veel powerpoints. We kregen op school software genaamd Screenium waarmee we vanaf het scherm op je laptop kan opnemen. Zo ben ik begonnen."

Werkwijze

Inmiddels heeft Bosma 133 clips op zijn Youtube kanaal staan. Wat werkt en wat werkt niet?

"Een filmpje kan het beste zo'n 4 à 5 minuten lang zijn. De gemiddelde kijktijd van leerlingen is 4 minuten. Vroeger sprak ik langzaam en liet net als in de les af en toe een denkpaauze vallen. Maar dat werkt niet op Youtube. Ik hoorde dat iemand mijn filmpjes zelfs op anderhalve keer de snelheid afspeelde. Sindsdien spreek ik sneller en houd ik het kort. Het meest populaire filmpje? Dat zijn toch wel de onderwerpen uit Domein D. Het filmpje over elasticiteiten bijvoorbeeld. Daar hebben veel leerlingen moeite mee. Ik probeer zo veel mogelijk aan te sluiten bij de leefwereld van de leerlingen. Ik gebruik regelmatig zaken uit het dagelijks leven van de scholier. Een voorbeeld: leerlingen die een sport beoefenen worden gedurende de tijd structureel beter in die sport. Tevens presteren ze door wisselende omstandigheden de ene week beter dan de andere week op bv het voetbalveld. Deze metafoor gebruik ik om de conjunctuur en structuur van de economie te verduidelijken (samen met het begrip oververhitting).

Ik probeer met mijn video's informatie te bieden waar leerlingen wat aan hebben. Ze zijn niet gekoppeld aan een lesmethode. Ik houd de structuur van

de domeinen van het examenprogramma aan. Zodat iedereen ze kan gebruiken. Soms geef ik aan dat een onderwerp speciaal voor het VWO is, maar de meeste uitleg is zowel op de HAVO als het VWO van toepassing. Deze zomer probeer ik ook materiaal voor het VMBO te gaan maken. Flipping the classroom? Nee, dat doe ik eigenlijk niet. Dan zou iedereen de filmpjes vooraf moeten bekijken. Dat gebeurt dan misschien niet. Hoewel, nu je het zegt, misschien zou ik er meer mee kunnen doen."

Reacties

Bosma heeft zijn telefoonnummer in de filmpjes staan. Wordt hij wel eens opgebeld door radeloze studenten of bezorgde ouders?

"Meestal valt het aantal vragen van leerlingen erg mee. Het zijn er misschien 4 of 5 per dag. Daar heb ik geen problemen mee. Ik vind het leuk om reacties te krijgen: Zo vinden sommige leerlingen dat mijn stem op die van Nico Dijkshoorn lijkt. Ik krijg ook wel eens reacties vanuit Curaçao en Bonaire. En tijdens mijn opleiding aan de HvA zeiden docenten soms: 'Hé, ik ken jou van de filmpjes!'. Een keer zaten we in een les terwijl ik met mijn master bezig was. Er kwamen toen ineens heel veel appjes binnen.. Het bleek dat een volger van mijn Youtube kanaal me had toegevoegd aan een klassenapp."

De toekomst

"Mijn lessen op school en de videollessen vullen elkaar aan. In de klas hoor ik dingen die ik kan gebruiken voor de filmpjes. Wat de toekomst gaat brengen? Tsjja, eigenlijk is het een beetje dubbel. Als docent heb ik het liefste dat leerlingen op tijd beginnen en gewoon de stof bijhouden. Dan hoeven ze niet vlak voor het examen allerlei trainingen te volgen. Maar tegelijk merk ik dat er veel vraag naar is om op korte termijn bijgespijkerd te worden. En sommige leerlingen vinden het fijn als een andere docent het een keer op haar of zijn manier uitlegt. Dat lijkt me ook prima. Dat hebben mijn eigen leerlingen ook. Voor mijn eigen lessen gebruik ik de filmpjes vooral als aanvulling op de lessen achteraf. Als een leerling iets niet helemaal begrepen heeft, kan hij of zij het achteraf nog eens bekijken. Een aantal docenten gebruikt mijn materiaal in de klas om leerlingen op de examens voor te bereiden. Zij gebruiken de training om leerlingen voor te bereiden op het centraal examen. Graag wil ik de Economie Academy uitbouwen tot een bedrijf dat zowel economie docenten als leerlingen helpt. Bijvoorbeeld met de online examentraining."

De Youtube videos van Frank Bosma zijn te vinden op Youtube via de trefwoorden Economie Academy HAVO/VWO.

LAKS klachtenoverzicht economische vakken:

M&O vwo de 'topper'

Het LAKS (Landelijk Actie Comité Scholieren) ontving de afgelopen examenperiode (eerste tijdvak) via www.examenklacht.nl 150.946 klachten (stand eind mei), waarvan 15.667 over economische vakken (10,4%). Het onderstaand klachtenoverzicht geeft een aardige indicatie van de moeilijkheidsgraad van en de ervaringen van de kandidaten met het gemaakte eindexamen.

Schooltype	Vak	Aantal kandidaten	Aantal klachten	%	N-term
VMBO bb/kb	Economie	5.649	202	1,2%	1,0/1,4
VMBO gl/tl	Economie	11.442	5.881	12,9%	1,1
HAVO	Economie	38.006	1.942	5,1%	1,0
HAVO	M & O	17.608	2.490	14,1%	1,2
VWO	Economie	22.484	2.601	11,6%	1,0
VWO	M & O	11.172	2.552	22,8%	1,3

Blijf bij en volg het actuele nieuws over economieonderwijs op:

www.vecon.nl